

Osiągnięty efekt rzeczowy i ekologiczny – formularz ogólny Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy)

Tytuł zadania: Dofinansowanie działalności Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku w 2025 roku.

Nr umowy: WFOS/D/723/10133/2024

Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy):

Należy uzupełnić, jeżeli wymóg składania sprawozdania został określony w umowie dofinansowania zawartej z WFOŚiGW w Gdańsku

I. Działania informacyjne

1. Strona Internetowa CIEE oraz pozostałe strony i bazy Internetowe Centrum

Prowadzono i aktualizowano na bieżąco stronę internetową - www.ciee-gda.pl, która jest jednym z podstawowych narzędzi informacji o działaniach jednostki. Ze stroną www.ciee-gda.pl koresponduje profil CIEE na Facebooku. Regularnie rozsyłano również newsletter do osób subskrybujących. Podczas realizacji działań edukacyjnych korzystano z programu multimedialnego www.poznajemydrzewaikrzewy.pl oraz strony www.dzialamywklimacie.pl

II. Działania edukacyjne

1. Warsztaty

A. Cykl warsztatów dla szkół - grup zorganizowanych

Przeprowadzono zajęcia dla klas i innych grup zorganizowanych, które miały charakter pokazowy, poszerzający warsztat dydaktyczny nauczycieli. Cieszą się one niesłabnącym zainteresowaniem. Dzięki zrealizowanym projektom a także szkoleniom z kompetencji „miękkich”, pracownicy częściej podejmują grupy ze szczególnymi potrzebami.

B. Warsztaty dla indywidualnych odbiorców - nauczycieli, edukatorów, dorosłych, rodzin...

- Cykliczne spotkania „CIEEkawi świata” (awansowały do rocznego cyklu spotkań łączących w sobie dotychczasowe „spotkania czwartkowe” oraz cykl podróźniecko przyrodniczy). Zrealizowano je w formie prelekcji lub spotkań terenowych. Jedno ze spotkań miało formę online, dzięki czemu mogła wziąć w nim udział szersza grupa odbiorców a nagranie było dostępne na profilu CIEE na Facebooku (przez miesiąc, ze względu na zmianę polityki FB, który po tym czasie usuwa transmisje online, nagranie zarchiwizowano). Tematem przewodnim były istotne i aktualne zagadnienia przyrodnicze i środowiskowe. Zrealizowano następujące tematy:
 - prelekcja „Hugo Conwentz - gdańszczanin co Puszczę Białowieską uratował”;
 - prelekcja online „Niebieskie zadki, pachnące stopy i tajemnicze pohukiwania, czyli jak komunikują się zwierzęta”;
 - prelekcja „Niezłe ziółko - rozważnie o ziołach”;
 - prelekcja „W jednym mieście nawet dwieście – różnorodność dzikich pszczół”;
 - prelekcja „Poznajemy skamieniałości Pomorza”;
 - prelekcja „Jak zieleń wpływa na mózg?”;
 - warsztat terenowy „Szlakiem oliwskiej jemioli”;
 - warsztat terenowy „W jednym mieście nawet dwieście – różnorodność dzikich pszczół”;
 - warsztat „Zielono nam, czyli co zrobić, by cieszyć się domową dżunglą?”;
 - warsztat terenowy „Maćkowy okiem botanika”;
 - prelekcja „DOMY W ZIELENI? Niezwykły Gdańsk w krajobrazie nadmorskim”;
 - warsztat terenowy „Czy skrzydlaci goście z północy już do nas zawitali?”;
 - warsztat terenowy „Opowieści o drzewach w Parku Steffensów”.
- **Naturalnie przygoda** – w ramach cyklu przeprowadzono 3 warsztaty terenowe dla rodzin z dziećmi:
 - „Mieszkańcy pasa nadmorskiego” - rodzinny warsztat przyrodniczy. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się, dlaczego życie w Bałtyku „skurczyło się”, aby przeżyć oraz jacy obcy przybyli na nasze plaże i czy należy się ich bać.

- Warsztat w formie gry terenowej dla rodzin „Przyrodnicza odyseja” - rekreacja na świeżym powietrzu, duża dawka przyrodniczych ciekawostek oraz zadań do wykonania w punktach kontrolnych. Miejscem zmagania był Park im. Jana Pawła II na gdańskiej Zaspie.
 - „Bioróżnorodność Parku Oruńskiego” – warsztat w formie gry terenowej, pokazującej, że nawet w centrum miasta natura potrafi zaskakiwać swoją różnorodnością. Rodziny miały okazję odkryć bogactwo gatunków - poszukiwać roślin zielnych, drzew, bezkręgowców i obserwować ptaki. Na zakończenie wspólnie podsumowano badania, porównano wyniki i spróbowano odpowiedzieć na pytanie: od czego zależy bogactwo gatunkowe w parku.
- **„Akcja karmnik!”** – zrealizowano cykl edukacyjnych obrączkowań ptaków przy karmniku, prowadzonych w ramach ogólnopolskiego projektu zbierania danych na temat zimujących ptaków. Uczestników zapoznano z pracą „obrączkarza”, rodzimymi gatunkami ptaków, a także informacjami na temat właściwego dokarmiania ptaków zimą oraz postępowania w przypadku znalezienia rannych/chorych zwierząt. Dodatkowo, na zakończenie sezonu zimowego 2024/2025, zrealizowano wiosenny spacer „Ptasie głosy”, zapraszając do wspólnego podsluchiwanie i podglądania ptaków w terenie. W grudniu 2025 r. rozpoczął się kolejny sezon Akcji Karmnik. Podczas spotkań najmłodsi uczestnicy mogą składać i malować szablony bogatki i modraszki.
- W ramach jubileuszowej XX edycji autorskiego projektu **„Dojrzały Smak Przygody”** odbyło się 20 warsztatów terenowych dla seniorów, obejmujących obszar województwa pomorskiego. Wędrówki miały na celu aktywizację i integrację seniorów a także poszerzanie wiedzy o gatunkach, siedliskach, krajobrazie i przenikaniu się przyrody ze światem kreowanym przez człowieka. Cykl wypraw, pokazując piękno przyrody i dziedzictwo kulturowe, jest inspiracją do ciągłego rozwoju i aktywności. Tworząc program spacerów, o zróżnicowanej długości i poziomie trudności, zaproszono do współpracy pracowników TPK, Wdeckiego PK oraz Akwarium Gdyńskiego MIR-PIB. Dla wygody uczestników zastosowano podział na 4 stopnie trudności, tak by każdy, w zależności od kondycji i preferencji, mógł wybrać odpowiednie trasy. Zrealizowano następujące warsztaty terenowe:
 - Ziola wokół jeziora Dąbrowskiego
 - Wędrówka po północnych zakątkach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
 - Mieszkać we Wrzeszczu: co to znaczy?
 - Botaniczne obserwacje w krainie moren i dolin
 - Nadwiślańskie wędrowanie z kanapką z serem w plecaku...
 - Okolice zalewu Żurskiego i Ścieżka Cisy
 - Wokół Jeziora Otomińskiego
 - Wokół Sulęcyna
 - Dolina Raduni – nieznanne piękno elektrowni wodnych
 - Maćkowe czyżnie czyli przyroda przetykana historią
 - Arboretum Leśników Kartuskich
 - Lasy Sopockie
 - Przyroda jest w mieście
 - Borowieckie jeziora
 - Wyjątkowy Bałtyk
 - Helskie Wydmy
 - Spacer po Westerplatte
 - Gdańskie herstories, czyli nie tylko mężczyźni Gdańsk ubarwiali, cz.II i czy w Gdańsku dbano o ekologię
 - Krajobrazowy kalejdoskop Kwidzyna (Liwa, Cyganka, „Lassek”, Śpiewający Kamień, Dąb „Hugo Conwentz” i Kwidzyńskie Ostnice)
 - Wyspa inaczej
- Cykl wydarzeń edukacyjnych realizowanych przez dr Justynę Kierat:
 - 1 Webinar dla nauczycieli biologii i przyrody „Co uczniowie powinni wiedzieć o pszczołach?”. Nagranie prelekcji jest dostępne do odtworzenia na stronie internetowej współorganizatora, Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego, dzięki czemu nauczyciele i edukatorzy, którzy nie mogli wziąć udziału w spotkaniu online „na żywo” mogą w każdym momencie zapoznać się z jego treścią. Na webinarze nauczyciele mogli się dowiedzieć, ile jest pszczoł w Polsce i na świecie oraz które z nich są najbardziej zagrożone. Uczestnicy otrzymali zestaw podstawowych informacji przydatnych w czasie prowadzonych przez siebie zajęć z uczniami, by zwiększać ich świadomość na temat zapylaczy.
 - 1 Warsztat dla edukatorów przyrodniczych „Jak uczyć o dzikich pszczołach”, którzy planowali włączyć do repertuaru zajęć dzikie pszczoły a także tych, którzy mieli już pewne doświadczenia i mogli się nimi podzielić. W części wykładowej przedstawiono

podstawy biologii i różnorodności dzikich zapylaczy. Podczas spaceru dyskutowano o tym, jak można poprowadzić zajęcia w terenie. Sprawdzano co lata w ogrodzie na terenie siedziby CIEE/TPK, bo m.in. z myślą o dzikich pszczołach stworzono remizę. Rosnące gatunki, jak lebidka pospolita, macierzanka piaskowa, rozchodnik ostry, wiciokrzew pomorski, były dla uczestników inspiracją do nasadzeń roślin pyłko- i nektarodajnych. Ponadto prowadząca przygotowała dla uczestników dodatkowe materiały, ciekawostki i listę polecanych źródeł. Podczas warsztatu przedstawiciele WFOŚ nagrali materiały do mediów społecznościowych na temat spotkania edukacyjnego oraz wystawy komiksów.

- 1 Warsztat dla dorosłych „Opowiedz historię - rysujemy komiks przyrodniczy”. Podczas spotkania uczestnicy poznali podstawowe zasady konstruowania komiksu w teorii oraz w praktyce. Była to świetna inspiracja do udziału w konkursie „Mem przyrodniczy”. Prowadząca, specjalista od dzikich pszczoł oraz rysowniczka i ilustratorka książek, wprowadziła wszystkich w świat komiksów inspirowanych naturą. Twórczemu warsztatowi towarzyszyły rozmowy o intrygujących ciekawostkach ze świata przyrody, które starano się zobrazować w formie rysunków z przymrużeniem oka.
 - 1 Warsztat dla rodzin z dziećmi „Rysujemy komiksowe pszczoły”, który przybliżył podstawowe informacje o życiu dzikich pszczoł. Pod okiem prowadzącej rysowano wybrane pszczoły, tak, by na podstawie cech charakterystycznych, można było rozpoznać gatunek portretowanego owada. Podczas spotkań nagrano audycję Kawalek Świata i Herbata „Pszczółom często pomagamy bez sensu: lepiej już nic nie robić, przyroda lubi bałagan”, emitowaną na antenie Radia Gdańsk oraz opublikowaną na www radia.
- **2 Warsztaty ornitologiczno-pirograficzne Wypalanie w drewnie.** Inspiracją do tegorocznych warsztatów były ogrody przyjazne przyrodzie. Uczestnicy na bukowych deskach kuchennych wypalali wzory roślin pyłko- i nektarodajnych a także rodzime zwierzęta (np. ptaki, pszczoły czy ważki), które można spotkać w ogrodzie. Warsztaty były inauguracją wystawy pirograficznej.
 - **Wyprawa terenowa „Wzdłuż rzeki”** pod hasłem „Motława - historia (nie)naturalna”. Spotkanie odbyło się pod pretekstem obchodzonego w ostatnią niedzielę września Dnia Rzek. Okiem geografa i przyrodnika przyglądano się Motławie, która jest cennym ekosystemem - jej wody stanowią środowisko życia wielu gatunków roślin i zwierząt. Rozmawiano o historii Gdańska, nierozzerwalnie związanej z rzeką.
 - **Warsztaty terenowe „Zielona odskocznia”.** Kontynuowano ubiegłoroczny cykl spacerów dla osób zmagających się z różnymi trudnościami zdrowotnymi, które potrzebują „przewietrzyć” głowę, wzmocnić ciało, znaleźć odskocznię dla złych myśli. Założenia były następujące: krótki dystans (poniżej 5 km), wolne tempo, trasa wiodąca zacienionymi alejkami, miejsca łatwo dostępne komunikacyjnie. W ramach cyklu odbyły się 3 przyrodnicze wyprawy prowadzone przez przyrodniczkę oraz ekoterapeutkę:
 - Gdynia Kolibki, spacer z widokiem na morze
 - Sopot Zajęcze Wzgórze
 - Gdańsk Oliwa, Dolina Elfów
 - Warsztat dla dorosłych „**Odkrywamy tajemnice bursztynu**”- krótka prelekcja oraz pokaz metod domowego szlifowania bursztynu pozwoliły uczestnikom odkryć niektóre z jego tajemnic. Podczas części praktycznej każdy miał okazję poczuć się jak badacz i poszukać w wybranych przez siebie bryłkach inkluzji.
 - Warsztat dla dorosłych i rodzin z dziećmi „**Botaniczna cyjanotypia**” – zapoznano uczestników z dawną techniką fotograficzną procesu cyjanotypii – od przygotowania roztworu światłoczułego po naświetlanie i finalną obróbkę. Była to także również okazja, by zdobyć umiejętności identyfikowania wybranych gatunków roślin. Każdy uczestnik stworzył unikatowe dzieła sztuki (zakładki do książek i pocztówki), wykorzystując suszone rośliny oraz światło.
 - 2 Ogrodnicze warsztaty dla rodzin „**Rodzinny ogród przyjazny przyrodzie**”. W trakcie wiosennego spotkania wykonano system do powieszenia donicy, w której posadzono truskawki, a także kompozycje w niskiej donicy z lebidki, macierzanki i rozchodnika. Wybrano rośliny pyłko- i nektarodajne, by wspierać dzikie zapylacze a jednocześnie urozmaicać domową kuchnię. Rozmawiano o ważnych aspektach, jakimi warto kierować się dobierając gatunki roślin na

balkon, ogród czy taras a także o tym, by w trosce o klimat i środowisko, wybierać podłoże beztorfowe oraz naturalne nawozy, np. dżdżochumus. Podczas edycji jesiennej rodziny przygotowały kompozycje z roślin cebulowych, które słyną z pyłko- i nektarodajności, co jest szczególnie cenne dla pierwszych owadów wygłodniałych po zimowym śnie. Pierwsza część spotkania była teoretyczno-projektowa, każda z grup zaprojektowała według wskazówek własną donicę z wiosennymi cebulami. Korzystano z podstawowych przyrządów architekta krajobrazu, czyli kalki, skalówki oraz kredek. Następnie przystąpiono do realizacji projektów i nasadzeń.

- Projekt graficzny planszy edukacyjnej w formie gry „Gdzie jestem” – zlecono wykonanie planszy przyrodniczej ćwiczącej spostrzegawczość oraz umiejętność rozpoznawania gatunków roślin i zwierząt które spotykamy w naszych ogrodach. Gra jest wykorzystywana podczas warsztatów i edukacyjnych akcji plenerowych a także została opublikowana w pakiecie dydaktycznym, dostępnym na stronie internetowej CIEE.

Poza planami zrealizowano:

- Grę terenową w okolicy ośrodka wypoczynkowego Politechniki Gdańskiej w Czarlinie. Rodziny z dziećmi uczestniczyły w poznawaniu gatunków zwierząt i roślin poprzez grywalizację.
- Spotkanie ze studentką kierunku Gospodarka Wodna i Ochrona Zasobów Wód na Uniwersytecie Gdańskim, przygotowującą pracę licencjacką „Ogrody deszczowe jako narzędzie adaptacji do zmian klimatu na przykładzie Gdyni”. Podczas rozmowy o idei ogrodów deszczowych zaprezentowano makiety oraz przedstawiono projekt gdyńskiego ogrodu przy Infobox.
- Warsztat terenowy w Zajęcej Dolinie dla grupy wolontariuszy z korporacji, w ramach projektu Sii Power Volunteers. Dzięki projektowi udzielono wsparcia finansowego Ośrodkowi Rehabilitacji Dzikich zwierząt.
- Spotkanie z grupą seniorów z Pszczółek – prezentacja działań CIEE oraz warsztat terenowy.

2. Konkursy

- „**Znani i nieznani – ptasi sąsiedzi**” – przeprowadzono wiosenne warsztaty terenowe dla grup – laureatów poprzedniej edycji konkursu plastyczno-ornitologicznego. Jesienią ogłoszono kolejną, XXI edycję konkursu dla przedszkoli i szkół podstawowych z Trójmiasta oraz gmin ościennych. Uczestnicy tworząc plakaty, poznawali rodzime gatunki ptaków żyjące blisko człowieka. Wyłoniono laureatów i wyróżnionych w III kategoriach wiekowych, przekazano nagrody książkowe. Warsztaty terenowe dla zwycięzców umówiono na wiosnę 2026 r.
- „**Mem przyrodniczy**” zorganizowano VI edycję konkursu. Ideę konkursu oparto o przekaz popkulturowy, przy wykorzystaniu popularnych w Internecie memów. Poprzez konkurs propagowano treści przyrodnicze i obalano mity, zachowując przy tym humorystyczną formę. Rozstrzygnięto go w dwóch kategoriach wiekowych a nagrodami był sprzęt turystyczny. Poszerzono zasięg konkursu – tegoroczna edycja była ogólnopolska. Wyzwanie można było podjąć na 2 sposoby:
 - tworząc w pełni autorskiego mema, z wykorzystaniem własnego zdjęcia, rysunku, grafiki i wpisując w nie błyskotliwy tekst,
 - wspomagając się potencjałem sztucznej inteligencji i przy wykorzystaniu jej narzędzi kreując pracę konkursową.
- Dodatkowo zrealizowano **1 mini-konkurs na portalu społecznościowym Facebook**, związany z plakatem poświęconym drzewom (zaprojektowanym w zeszłym roku).

3. Akcje edukacyjne

A. Przedsięwzięcia z udziałem CIEE (CIEE nie jest organizatorem)

Centrum zapraszano do udziału w różnych akcjach prośrodowiskowych. Podczas wydarzeń edukowano, prezentowano ofertę działań CIEE, promowano PZPK, a także kreowano pozytywne postawy wobec środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wzięto udział w następujących akcjach:

- festynie z okazji Dnia Dziecka w Żukowie. Makieta „ogród przyjazny” jak zawsze sprawdziła się niezawodnie. Do dyspozycji odwiedzających stoisko była także możliwość układania drzewnego domina, tworzenia małych dzieł z „zimnej porcelany”, czy testy na spostrzegawczość i możliwość złożenia modelu 3D modraszki i bogatki.
- „Piknik bioróżnorodności” w Nowym Dworze Gdańskim – prowadzono stoisko edukacyjne, gdzie wraz z uczniami i mieszkańcami aranżowano ogród przyjazny naturze, korzystając z drewnianej makiety interaktywnej. Grupy szkolne, które odwiedziły laboratorium przy

Żuławskim Parku Historycznym, były bardzo zaangażowane we wspólne projektowanie bioróżnorodnego ogrodu.

- Jesienny „Piknik Bioróżnorodności” w Nowym Dworze Gdańskim prowadzono stoisko edukacyjne, którego celem było pokazanie, że precyzja w używaniu nazw gatunków ma znaczenie. Przy pomocy płaskorzeźb (żaby i ropuchy), hydrożelu imitującego skrzek, modeli owadów oraz różnych zagadek uczniowie nauczyli się prawidłowo nazywać gatunki i poznali różne przyrodnicze ciekawostki.
- Targi seniora prowadzono stoisko edukacyjno – promocyjne, poruszające m.in. zagadnienia związane z owadami, płazami oraz założeniami ogrodowymi. Promowano aktywności organizowane przez CIEE, w tym wycieczki odbywające się w ramach cyklu Dojrzały Smak Przygody. Wartością dodaną do udziału w wydarzeniu jest możliwość nawiązywania nowych kontaktów, jak choćby z artystką, która przygotowuje jedną z kolejnych wystaw.

B. Wystawy w nowej przestrzeni ekspozycyjnej

Prezentowano cztery wystawy. Prace oglądały osoby uczestniczące w warsztatach i prelekcjach prowadzonych w siedzibie oraz goście, którzy specjalnie odwiedzili CIEE ze względu na wystawy.

- „Blisko natury2” - druga wystawa ceramiczna artystki, będąca pretekstem do mówienia o zmianach, które zachodzą w przyrodzie i konsekwencjach, jakie one wywołują. Dzieła przedstawione na wystawie pokazują piękno natury, o którą należy nieustannie dbać. Ekspozycja była prezentowana od zeszłego roku.
- „Pod kreską” - wystawa komiksów Justyny Kierat. Prezentowane prace powstały na przestrzeni kilkunastu lat. Poruszają różne tematy, ale ich wspólnym mianownikiem jest przyroda. Prezentowane rysunki przedstawiają scenki z życia zwierząt, ale także przybliżają pewne zjawiska przyrodnicze czy poruszają problematykę ochrony przyrody. Część prac została stworzona dla CIEE, w ramach projektu „BezOGRÓDEK o bioróżnorodności”, by obrazowo przybliżyć dobre praktyki lub w humorystyczny sposób potraktować błędy w zagospodarowaniu ogrodu pod względem przyrodniczym. Wystawa była też inspiracją do udziału w konkursie „MEM przyrodniczy”.
- Wystawa „Ogniem malowane”, której motywem przewodnim są zwierzęta przedstawione w technice pirografii – sztuki wypalania, m.in. na drewnie. To wyjątkowe spotkanie ze światem przyrody, zaklętym w naturalnym materiale i utrwalonym za pomocą ognia. Na ekspozycji można było podziwiać ręcznie wykonane obrazy, przedstawiające dzikich mieszkańców planety. Wystawę otwarto przy okazji warsztatów pirograficznych.
- Frakcja drobna - to projekt powstały w ramach Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury. To cykl jednostronnych medali z cynku, których forma wyrasta z pozornie nieistotnych fragmentów rzeczywistości: drobnych odpadów, umykających uwadze zarówno ludzi, jak i systemów sortowania. Ich niepozorna, niewielka skala sprawia, że często wymykają się recyklingowi, trafiając na wysypiska lub do spalarni. Tutaj jednak zostają ocalone, przekształcone i podniesione do rangi obiektu sztuki. Wystawę zainauguował wernisaż.

Wydrukowano plansze (3 szt.) o remizach dla dzikich zwierząt, opracowanej w ramach projektu „bezOGRÓDEK o bioróżnorodności”. Plansze zostaną wyeksponowane w szkołach, w których CIEE wraz z grupami uczniów i nauczycieli tworzy remizy.

4. Wsparcie merytoryczne i rzeczowe zainteresowanych ekologią, współpraca

Kontynuowano współpracę z organizacjami oraz nawiązywano kontakty z nowymi podmiotami, by nowa siedziba służyła jak najszerszej grupie odbiorców.

Dodatkowo, w ramach promocji działalności CIEE:

- W kalendarium imprez na portalu regionalnym trójmiasto.pl publikowano zaproszenia na wydarzenia organizowane przez CIEE;
- Wsparto merytorycznie nagranie filmu poświęconego Zajęcej Dolinie, opublikowanego na kanale Ptasia strefa na YT,
- Współpracowano z dziennikarzami z radia, telewizji i portali lokalnych:
 - Na Akcji karmnik goszczono dziennikarzy z TVP3 Gdańsk oraz portalu Puls Gdańska, którzy opublikowali relację a nagranie było emitowane na antenie telewizji regionalnej;
 - Podczas wydarzeń o dzikich pszczołach powstała audycja Kawałek świata i herbata, emitowana na antenie Radia Gdańsk a nagranie opublikowano na www radia;
 - Zaproszenia na wydarzenia były publikowane m.in. na portalu Miasta Gdańsk, Sopot, portalu dedykowanym seniorom, profilu Uniwersytetu III wieku UG,
 - Udzielono godzinnego wywiadu emitowanego na antenie ogólnopolskiego Radia TOK FM a także opublikowanego w formie podcastu dziennikarki Ewy Podolskiej na stronie

Radia TOK FM. Podczas rozmowy opowiadano o działaniach Centrum (cyklu Dojrzały Smak Przygody, innych warsztatach, wystawach...), o edukacji przyrodniczej we współczesnych czasach a także o edukacyjnej ścieżce dostępnej w Zajęczej Dolinie.

W ramach współpracy:

- z Oświatowym Ośrodkiem Doradztwa Nauczycieli w Słupsku napisano artykuł „Działamy w klimacie. Jeść zdrowo i mądrze oszczędzać”, który został opublikowany w Informatorze ODN;
- z Fashion Revolution w siedzibie CIEE odbyła się prelekcja „Polska Moda kontra przyroda. Spotkanie o wpływie branży mody na środowisko”;
- ze Stowarzyszeniem Ochrony Sów i partnerstwa w projekcie, objęto patronatem 3 webinary „Okiełniam ciepła. Kamery termowizyjne i ich zastosowanie w badaniach sów”, „Czy sówom potrzebne są owady? Znaczenie owadów w biologii sów w świetle zanikania bezkręgowców w Europie.”, „Działania zaradcze wobec inwazyjnych gatunków obcych a aspekty społeczne”, uczestniczono w procesie konsultacji merytorycznych treści i projektów graficznych oraz wspierano w działaniach informacyjno-promocyjnych;
- z Fundacją Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej w siedzibie CIEE odbyła się wizyta studyjna dla grupy 15 osób studiujących w Ukrainie. Zaprezentowano działania CIEE oraz dyskutowano i odpowiadano na pytania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska;
- ze Stowarzyszeniem EkoInicjatywa odbyła się wizyta studyjna członków, m.in. zorganizowano spacer na ścieżkę edukacyjną w Zajęczej Dolinie;
- wspierano działania edukacyjne (np. Marszobiegi TPK) oraz monitoring i czynną ochronę przyrody (monitoring sów i gąsienic w TPK, akcja płazy, warsztat terenowy z kontrolą budek dla ptaków - Wakacje z Wdzydzkim PK) prowadzone przez oddziały PZPK;
- kontynuowano prowadzenie punktu zbiórki darów dla ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt.
- wspierano merytorycznie i rzeczowo akcje prośrodowiskowe, np. sprzątanie świata w Oliwie, spotkanie dzielnicowe, grę terenową.
- Wsparto stoisko na temat jeży prowadzone podczas Darów Ziemi przez Straż Ochrony Przyrody, przekazując publikacje Tradycyjne ogrody.
- Udzielano telefoniczne porady przyrodnicze i interwencyjne (np. właściwe postępowanie z podlotami oraz rannymi ptakami, ochrona drzew);

Efekt ekologiczny:

Należy podać wartości mierzalne:

Edukacja ekologiczna, propagowanie postaw proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju u 17 961 osób uczestniczących w działaniach edukacyjnych Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej.

W warsztatach, prelekcjach, konkursach, akcjach plenerowych i innych wydarzeniach uczestniczyło 12361 osób.

Ponadto 5600 osób obserwujących profil CIEE na portalu społecznościowym facebook korzystało z treści merytorycznych publikowanych w licznych postach o tematyce przyrodniczej (łącznie zasięg postów w trzech pierwszych kwartałach plus liczba Widzów z IV kwartału – zmiana ze względu na zmianę w statystykach na portalu FB, wyniósł 82714).

Z trzech poprowadzonych stron internetowych skorzystano 378936 razy. Z edukacji pośredniej (strony internetowe nie prowadzone przez CIEE, YT, media – radio, telewizja, prasa) skorzystało minimum 22800 osób (do wielu statystyk CIEE nie ma dostępu).

Należy opisać efekt ekologiczny, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

Realizując założenia na 2025 r. CIEE osiągnęło, a nawet przekroczyło, efekt ekologiczny zgodny z planowanym na ten rok. Zorganizowano i przeprowadzono więcej wydarzeń niż planowano.

Uczestnicy spotkań i odbiorcy działań online poszerzali i weryfikowali swoją wiedzę przyrodniczą. Tematyka działań była szeroko zakrojona, pozwalała na poznanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych województwa pomorskiego a także obalanie mitów nie mających uzasadnienia w nauce.

Dzięki uwrażliwieniu na piękno środowiska naturalnego i potrzeby dzikich zwierząt oraz odkrywaniu bogactwa przyrodniczego rozbudzano pasję, chęć spędzania czasu na łonie natury oraz zachęcano do działań na rzecz lokalnej bioróżnorodności. Ważnym aspektem było pokazywanie, że natura ma kojący wpływ na zdrowie i samopoczucie a kontakt z przyrodą może mieć charakter wzmacniający i terapeutyczny. Istotnym aspektem były dyskusje i wymiana doświadczeń edukatorów przyrodniczych w zakresie uczenia o dzikich pszczołach.

Celem wystaw była prezentacja unikalnych technik, zwrócenie uwagi na piękno i delikatność świata zwierząt, prezentacja wiedzy na poważne tematy w lekkiej formie, z poczuciem humoru a także refleksja nad relacją człowieka z naturą oraz nad śladem, jaki współczesna kultura nadmiaru pozostawia w otoczeniu.

Pokazywanie związków przyczynowo-skutkowych różnych działań w świecie istot żywych, stosowanie zróżnicowanych i aktywizujących metod dydaktycznych sprawiało że edukacja ekologiczna jest bardziej skuteczna i atrakcyjna a uczestnicy są bardziej zaangażowani w działania wspierające bioróżnorodność.

Efekt rzeczowy:

Należy podać wartości mierzalne:

W 2025 roku Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej zorganizowało i zrealizowało 148 spotkań (warsztaty edukacyjne, prelekcje, webinar) 3 konkursy, 4 wystawy, 4 stoiska plenerowe oraz liczne działania promocyjno-edukacyjne online. Dodatkowo, w ramach współpracy, w CIEE odbyła się prelekcja, a edukatorzy CIEE poprowadzili 3 spotkania/warsztaty, organizowane przez inne podmioty.

Należy opisać efekt rzeczowy, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

Działania informacyjne:

1. Strony prowadzone przez CIEE

- www.ciee-gda.pl - systematyczna aktualizacja - liczba wizyt na www - 197656;
- www.poznajemydrzewaikrzewy.pl - promocja programu - liczba wizyt na www - 160576,
- www.dzialamywklimacie.pl - promocja efektu projektu „Działamy w klimacie” - liczba wizyt na www – 20704,
- Profil na Facebooku – 5600 obserwujących, sumaryczny zasięg postów – 82714.

Działania edukacyjne:

1. Warsztaty dla różnych grup odbiorców:

A) warsztaty dla szkół - grup zorganizowanych:

- Pokazowe warsztaty edukacyjne prowadzone przez zespół CIEE – **86 zajęć dla 1646 uczestników** (uczniów i nauczycieli).

B) Warsztaty dla indywidualnych odbiorców - nauczycieli, edukatorów, dorosłych – **łącznie 62 spotkania dla 6074 osób**

- Spotkania z cyklu „CIEEkawi świata” – 13 spotkań dorosłych miłośników ekologii, w tym 1 online.
- Rodzinne warsztaty terenowe „NATURALnie przygoda” – 3 spotkania
- Akcja karmnik! – 7 spotkań oraz dodatkowo 1 wiosenna wyprawa terenowa na ptasie głosy
- „Dojrzały smak przygody” – 20 letnich wypraw terenowych dla seniorów.
- Cykl wydarzeń edukacyjnych realizowanych przez dr Justynę Kierat:
 - 1 Webinar dla nauczycieli biologii i przyrody „Co uczniowie powinni wiedzieć o pszczołach?”.
 - 1 Warsztat dla edukatorów przyrodniczych „Jak uczyć o dzikich pszczołach”.
 - 1 Warsztat dla dorosłych „Opowiedz historię - rysujemy komiks przyrodniczy”.
 - 1 Warsztat dla rodzin z dziećmi „Rysujemy komiksowe pszczoły”.
- 2 Warsztaty ornitologiczno-pirograficzne Wypalanie w drewnie
- 1 Wyprawa terenowa „Wzdłuż rzeki”
- 3 warsztaty terenowe „Zielona odskocznia”
- 1 Warsztat „Odkrywamy tajemnice bursztynu”
- 1 Warsztat „Botaniczna cyjanotypia”
- 2 Ogrodnicze warsztaty dla rodzin „Rodzinny ogród przyjazny przyrodzie” – edycja wiosenna i jesienna

- Projekt graficzny planszy edukacyjnej w formie gry „Gdzie jestem”

Poza planami zrealizowano:

- 1 Grę terenową na terenie ośrodka wypoczynkowego Politechniki Gdańskiej w Czarlinie
 - 1 Spotkanie ze studentką UG
 - 1 Warsztat terenowy w Zajęczej Dolinie dla grupy wolontariuszy
 - 1 Spotkanie – warsztat stacjonarno-terenowy dla grupy seniorów z Pszczółek
- 2) Konkursy – przeprowadzono 1 konkurs ogólnopolski – „Mem przyrodniczy” oraz jeden dla szkół i przedszkoli z Trójmiasta i gmin ościennych. Dodatkowo przeprowadzono 1 mini-konkurs na portalu społecznościowym. Zakupiono sprzęt turystyczny dla laureatów i wyróżnionych. **W 3 konkursach uczestniczyło 691 osób.** Zrealizowano 3 warsztaty terenowe dla klas – laureatów zeszłorocznej edycji konkursu „Znani i nieznani – ptasi sąsiedzi”. Warsztaty te ujęto w statystykach z warsztatów dla grup.
- 3) Akcje edukacyjne – 3780 **osób**
- A) Stoiska edukacyjne podczas czterech wydarzeń plenerowych organizowanych przez inne instytucje i organizacje – 3350 osób skorzystało z edukacji na stoiskach CIEE.
 - B) Wystawy – 4 ekspozycje, liczba osób odwiedzających wystawy - 430 osób. Wydrukowano plansze (3 szt.) o remizach dla dzikich zwierząt.
- 4) Wsparcie merytoryczne i rzeczowe zainteresowanych ekologią – 170 odbiorców 24 wydarzeń, m.in.:
- Wsparcie działań edukacyjnych oraz monitoringu i czynnej ochrony przyrody prowadzonych przez oddziały PZPK;
 - Telefoniczne porady przyrodnicze i interwencyjne (np. podloty, ochrona drzew);
 - Prowadzenie punktu zbiórki darów dla ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt.
 - Wsparcie merytoryczne i rzeczowe akcji (sprzątanie świata w Oliwie, spotkanie dzielnicowe, gra terenowa, stoisko o jeżach podczas Darów Ziemi).
 - Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami (prelekcja o modzie w CIEE, wizyta studyjna studentów z Ukrainy oraz Stowarzyszenia Ekoinicjatywa, objęcie patronatem 3 webinarów organizowanych przez Stowarzyszenie Ochrony Sów, realizowanych w ramach projektu dofinansowanego przez WFOŚ, więc liczby odbiorców nie są ujęte w efekcie ekologicznym CIEE).

Dodatkowo, w ramach promocji działalności CIEE:

- W kalendarium imprez na portalu regionalnym trójmiasto.pl publikowano zaproszenia na wydarzenia organizowane przez CIEE;
- Na Akcji karmnik goszczono dziennikarzy z TVP3 Gdańsk oraz portalu Puls Gdańska, którzy opublikowali relację a nagranie było emitowane na antenie telewizji regionalnej;
- Zaproszenia na wydarzenia były publikowane m.in. na portalu Miasta Gdańsk, Sopot, portalu dedykowanym seniorom, profilu Uniwersytetu III wieku UG,
- Wsparto merytorycznie nagranie filmu poświęconego Zajęczej Dolinie, opublikowanego na kanale Ptasia strefa na YT – liczba odbiorców 8600
- Podczas wydarzeń o dzikich pszczołach powstała audycja Kawalek świata i herbata, emitowana na antenie Radia Gdańsk (14 000 słuchaczy), nagranie opublikowano na www radia (brak danych o liczbie słuchaczy online);
- artykuł "Działamy w klimacie" Jeść zdrowo i mądrze oszczędzać, autorstwa starszej specjalistki CIEE, opublikowany w Informatorze Oświatowym Ośrodka Doradztwa Nauczycieli w Słupsku (nakład 200 szt.), dodatkowo publikacja pdf na stronie ODNu
- Udzielono godzinnego wywiadu emitowanego na antenie ogólnopolskiego Radia TOK FM a także opublikowanego w formie podcastu na stronie internetowej Radia.

W zdecydowanej większości CIEE nie ma technicznych możliwości sprawdzenia liczby wejść na strony i weryfikacji oglądalności. Z danych, które posiada CIEE **suma odbiorców to minimum 22800 osób.**

Osiągnięto efekt rzeczowy przekraczający zaplanowany. Przewidywano realizację minimum 60 warsztatów dla grup szkolnych a zespół edukatorów przeprowadził 86 zajęć.

Różnicowane i aktywizujące formy oraz metody prowadzonych działań edukacyjnych a także zakupione materiały i półprodukty oraz zaprojektowana gra „Gdzie jestem” sprawiły, że warsztaty prowadzone w CIEE oraz edukacja na stoiskach podczas imprez plenerowych są atrakcyjne, angażujące i efektywne a wśród uczestników rośnie zainteresowanie i motywacja do zdobywania wiedzy.

Nagrody konkursowe w postaci sprzętu turystycznego przyczyniają się do aktywizacji uczestników. Dają możliwość rozwoju pasji przyrodniczych oraz artystycznych a także ułatwiają samodzielne zgłębianie wiedzy i rozwój umiejętności przydatnych przy prowadzeniu obserwacji oraz analizowaniu i wyciąganiu na ich podstawie wniosków.

Metodologia:

Należy podać metodologię wyliczenia efektu rzeczowego i ekologicznego (jeżeli dotyczy):

Efekt ekologiczny i rzeczowy liczono na podstawie:

- zestawienia tabelarycznego, będącego wewnętrzną dokumentacją PZPK, w którym notowano temat warsztatu/spotkania, liczbę uczestników, kategorię wiekową (przedszkole + zerówka, szkoła podstawowa (klasy I-III), szkoła podstawowa (klasy IV–VIII), szkoła ponadpodstawowa, studenci, dorośli, mieszań), nazwę szkoły/przedszkola - w przypadku warsztatów dla grup, miejsce realizacji (CIEE, teren), liczbę godzin warsztatu;
- dokumentacji fotograficznej;
- statystyk dostępnych dla administratora profilu CIEE na portalu społecznościowym facebook, statystyk na stronach www prowadzonych przez CIEE oraz statystyk (liczby uczestników i osób oglądających nagranie webinaru) otrzymanych od współorganizatora wydarzenia.

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych

ul. Poniatowskiego 4a

76-200 Słupsk

pieczęć firmowa Beneficjenta

20.01.2026

data

.....
podpisy i pieczętki imienne osób reprezentujących Beneficjenta

Opinia pracownika monitorującego WFOŚiGW w Gdańsku:

Akceptuję/nie akceptuję¹ sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy)

Planowany efekt rzeczowy został¹ / nie został¹ osiągnięty

Rekomenduję¹ / nie rekomenduję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy efektem rzeczowym planowanym do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętym

Planowany efekt ekologiczny został / nie został¹ osiągnięty

Rekomenduję¹ / nie rekomenduję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy efektem ekologicznym planowanym do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętym

Uwagi:

Pracownik monitorujący (data, podpis)Kierownik Działu (data, podpis)

Uwaga!

1. Osiągnięte i potwierdzone w formularzu przez Beneficjenta efekty rzeczowe i ekologiczne podlegają analizie na etapie rozliczenia umowy o dofinansowanie.
2. Fundusz może wypowiedzieć umowę o dofinansowanie w przypadku, gdy zadeklarowane efekty rzeczowe i/albo ekologiczne zadania nie zostały osiągnięte.
3. Więcej informacji nt. monitorowania efektów i dopuszczanych przez Fundusz rozbieżności pomiędzy efektami planowanymi do osiągnięcia, a rzeczywiście osiągniętymi można znaleźć na stronie www.wfos.gdansk.pl.

¹ niepotrzebne skreślić